

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de AAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE
OOSTVOORNE

04 De eenzaamste eeuw ooit

06 Niet klagen, maar stemmen

07 De oude christelijke traditie

Wat vond de preek van jou?

ds. J. IJsselstein, Kapelle

‘Jongelui, hoe was de preek, afgelopen zondag?’ Laat me raden. Het ging over: wat God deed met Pinksteren.

► **Dezen hebt gij genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood.**

Handelingen 2:23

Duizenden mensen waren er op de been. Wat waren dat voor mensen? Nou, mensen net zoals jij en ik. Mensen die van zichzelf geestelijk dode zondaars waren en vijanden van God en de Heere Jezus. Maar door de levendmakende kracht van de Heilige Geest werden ze geraakt in hun hart. Toen het woord van Petrus klonk: ‘Dezen (deze Jezus, Die ik u preek), door de bepaalde raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde, hebt u genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood’ (Hand. 2:23). Met andere woorden: de Romeinen

deden het met hun handen, maar het kwam uit uw hart. Messcherpe woorden, maar wel in liefde gedoopt.

Even terug naar mijn vraag. ‘Hoe was de preek van afgelopen zondag?’ Nee, ik bedoelde eigenlijk niet: ‘Wat vond *jij* van de preek?’ Want dat doet er eigenlijk niet zoveel toe. Ik bedoelde veel meer: ‘Wat vond de preek van jou?’ Het kan niet anders, die moet ook van jou (en van mij) gezegd hebben: Deze Jezus hebt u genomen en door de handen van de onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood. Met andere woorden, jij bent net als ik medeschuldig aan de dood van de Zaligmaker!

Niet aangenomen

De Heere God stuurde Hem. En Hij kwam tot het Zijne. Maar de Zijnen (op wie Hij recht op had) hebben Hem niet aangenomen. Maar verworpen. Weg met Hem! Kruis Hem! En wat blijkt nu op de Pinksterdag? Wat gebeurt daar, als er drieduizend mensen tot bekering komen? Waar begint het dan mee? Met Wie begint het dan? Begint het met het publiek, dat vol aandacht naar Petrus luistert? Zeggen de mensen: ‘O, maar als dat zo is, dan gaan wij ook geloven! We hebben gewoon de verkeerde keus gemaakt! Nu zien we het, nu kiezen we voor Jezus!?’

Nee! Waar begint het mee? Waar begint genade, waar begint bekering mee? Met de Heilige Geest. Die Gods werk gaat doen. Die leven geeft in harten van geestelijk dode zondaars. Die zonder meer vijanden waren van het kruis van Christus. Ze hadden Hem zelf door hun ongeloof gekruisigd. Ze waren van zichzelf niet goedwillend of goed gelovig, maar vijandig en vol verzet.

Maar de almacht van de naar de hemel gegane Heere Jezus blijkt sterker dan hun vijandschap. Die is sterker dan jouw en mijn verzet tegen genade. Als de Heilige Geest, net als daar, Zijn verborgen werk gaat doen in je hart. Dat heb je nodig. Daar moet je om vragen!

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE OOSTVOORNE

Nadat ds. M. Blok in de zomer van 1953 een aantal keren op een doordeweekse avond in Oostvoorne heeft gesproken, ontstaat er enkele maanden later een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Centrum. Vanaf 4 oktober 1953 worden er 's zondags twee leesdiensten gehouden.

Als plaats van samenkomst fungeert een houten gebouw aan de Mildenburglaan, dat van de Gereformeerde Kerk kan worden gehuurd. In 1954 wordt de afdeling Oostvoorne bij Poortugaal ondergebracht en in 1971 bij Hellevoetsluis. In verband met de groei van de gemeente en de bouwvallige toestand van het kerkgebouw, wordt in 1972 besloten om aan de Valkenlaan tot nieuwbouw over te gaan. Op 15 juni 1973 neemt ds. Th. van Stuijvenberg de nieuwe Jeruzalemkerk (met 112 zitplaatsen) in gebruik met een preek over Psalm 122:6a: ‘Bidt om den vrede van Jeruzalem’. Inmiddels heeft op 23 maart 1973 de instelling tot zelfstandige gemeente plaatsgevonden. De gemeente telt 21 belijdende leden en 10 doopleden.

Messcherpe woorden

Het zijn messcherpe woorden, die woorden van Petrus, maar komend uit het liefdehart van de Zaligmaker, Die door Zijn Heilige Geest vijanden met God wil gaan verzoenen. Denk niet dat de Heere op zoek is naar goede mensen. Hij zoekt verloren mensen om ze te redden van de ondergang. Hij zoekt vijanden om hun vijandschap te breken. En de Heilige Geest gaat dat op die dag bij heel veel mensen doen, door...? Door als eerste hun zonden aan te wijzen. Door ze te laten zien wat ze gedaan hebben. Hij gaat ze (dat had de Heere Jezus van tevoren gezegd) overtuigen van zonde. Ze worden zondaar voor God.

Waar begint genade, waar begint bekering mee? Met de Heilige Geest.

En zo werkt de Heere nog steeds. Hij wekt leven in geestelijk dode harten. Hij opent blinde ogen. En laat zien wat we gedaan hebben. Daar begint de Heilige Geest mee. Ook nu in deze tijd. Het begint niet met wat jij vindt van de kerk, van de dominee of van de preek. Het begint niet met wat jij kan of wil of doet. Het begint met wat de Heere vindt van jou. En met wat *Hij* wil gaan doen in je hart. En als de Heere zo Zijn woorden laat doordringen en vasthaken in je hart, dan gebeurt er eeuwen later nog steeds hetzelfde als wat er toen bij die mensen gebeurde. In Handelingen 2:37 staat: 'En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannen broeders?'

Die beschuldigende woorden overrompelen hen. Dit hadden ze op die ochtend zo niet verwacht. Die woorden prikken plotseling als een priem in hun hart. Ze moeten hun verzet wel opgeven. Ze moeten zich wel overgeven. De Heilige Geest neemt hun harten in bezit. Hij legt beslag op hun levens. Hij wekt ze tot leven. En ze worden zondaar voor God. Ze zien hun nood, hun misdaden, hun verlorenheid en gaan roepen om genade.

Middel tot behoud

Als je zo overtuigd wordt van je zonden, dan ga je echt de waarde inzien van het Evangelie. Als je dan ineens horen mag dat Hij, Die je altijd diep in je hart geminacht hebt, de gekruisigde Jezus, bereid is om je nood op te lossen. Als blijkt dat Hij je enige Middel tot behoud kan zijn, en ook wil zijn.

Petrus gaat de Heere Jezus dan ook vrijmoedig aan hen aanwijzen in Handelingen 2:38, als hij zegt: 'Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen'.

En dat woord 'namen ze gaarne aan', de drieduizend mensen die op die dag aan de Heere toegevoegd werden (zie vers 41).

Jongelui, heeft de Heere ook wel eens tegen jullie gezegd 'wat je gedaan hebt'? Wat je gedaan hebt tegen een goeddoend God? Heeft Zijn Woord ook jou weleens tot diep in je hart geraakt? Waardoor je de Heere bent gaan zoeken? Waardoor je bent gaan vragen naar de weg om zalig te worden?

Blijf zoeken. Want als je de Heere zoekt, dan zul je Hem vinden. Want Hij zoekt het verlorene. En als Hij door Zijn Woord tot je komt en Zich laat vinden, en als jij Hem vinden mag, dan vind je leven, eeuwig leven. Een gelukkiger leven is er niet! ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

D

DORSTEN

Wat de letter C betreft, zullen we alle woorden die hieronder kunnen worden samengebracht, behandelen onder de letter K. Dat is in overeenstemming met de Nederlandse spelling. De C is immers alleen maar een zachtere klank voor de K.

Daarom vragen we nu uw aandacht voor de volgende letter, de D. We zien dan dat het geloof allereerst een 'dorsten' genoemd wordt. Zie Jesaja 55:1: 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren! We zullen eerst het woord zelf bespreken en dan daar iets aan toevoegen ter verduidelijking van de betekenis.

Wat bedoeld wordt

Wat het 'dorsten' betreft, willen we laten zien wat ermee bedoeld wordt.

a. Het is een *geestelijk gebrek* waaronder de mens te lijden heeft, zolang hij van God vervreemd is. Dan mist hij alle ware geestelijke vreugde, en is hij blind, naakt, jammerlijk en ellendig (zie Openb. 3:17). Dan moet hij God en al Zijn genadeweldaden missen. Dit missen betekent niet dat de mens niet weet dat die weldaden er zijn. Door de verkondiging van het Evangelie weet hij dat wel; hij hoort het immers met het oor. Als dat niet het geval was, zou er ook nooit dorst ontstaan. Maar zijn ziel is dorstig, omdat hij de genadeweldaden niet bezit en er geen deel aan heeft. Daarom schrijft Paulus ►

- dat een natuurlijk mens net als de Efeziërs een vreemdeling is van de verbonden der belofte; zonder God, zonder Christus en zonder hoop in deze wereld (zie Ef. 2:12).
- b. Dorst geeft ook aan dat de mens zich nu van zijn *gemis* enigszins bewust wordt en dat gaat zien. Hiervóór waren degenen om wie het hier gaat, vol gebrek en hadden zij niets. Maar dat zagen ze niet en ze geloofden het ook niet. Ze dachten dat ze rijk en verrijkt waren, hoewel zij in werkelijkheid blind, naakt, jammerlijk en ellendig waren. Maar nú zijn ze -met pijn in het hart-nergens méér van overtuigd dan dat ze zich in een ongelukkige toestand bevinden.
- c. Het geeft ook aan dat deze mensen een innerlijk *verdriet* hebben. Ze smachten als het ware naar de genade van het Evangelie voor hun afgematte ziel. 'Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God. Gelijk een hert schreeuwt naar de waterbekken, also schreeuwt mijn ziel tot God, tot de levende God' (Zie Ps. 42:2 en 3; Ps. 63:2).
- d. Het geeft ook aan dat er een onvervuld *verlangen* in zo'n mens is: hij kan geen rust vinden, maar bedient zich van alle middelen om maar te mogen drinken van het genadewater. Wat moet ik doen om zalig te worden? Zo verlangt zijn ziel in de nacht naar God, zo zoekt hij Hem vroeg met heel zijn hart (zie Jes. 26:9). Hij roept onophoudelijk in het gebed tot God:

*Is er nog, o groot Ontfermer;
Is er voor een nare kermer;
Voor een schreier nog gehoor;
Is er nog een open oor?*

Wilt u nu weten waar deze mensen naar dorsten? Het gaat niet om water, maar om God. Zij dorsten naar God, naar Zijn wezen vol zaligheid. Zij dorsten ernaar om deze grote en ontzagwekkende God tot hun deel te hebben. 'Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also dorst mijn ziel tot U, o God' (Ps. 42:2).

► wordt vervolgd

De eenzaamste eeuw ooit

W. Fieret, Leerdam

'De 21e eeuw, de eenzaamste eeuw ooit.' Is deze uitspraak niet een beetje overdreven? Eenzaamheid is immers een verschijnsel dat er altijd geweest is.

Lang niet alle mensen hadden in het verleden goede en regelmatige contacten met anderen. Dat is inderdaad zo. Maar in deze tijd geven opvallend veel mensen aan dat ze eenzaam zijn of zich eenzaam voelen. Juist in onze tijd is er een overvloed van mogelijkheden om contact met elkaar te hebben. Iedereen weet inmiddels hoe de mail werkt, vrijwel alle mensen maken gebruik van de app om korte boodschappen, fotootjes of filmpjes te versturen. Als je kinderen of kleinkinderen in Amerika of Canada wonen, kun je probleemloos contact met hen hebben.

Als je daarnaar kijkt, is het opmerkelijk dat de overheid in het najaar 2023 een Week tegen de Eenzaamheid organiseerde. Die activiteit was een van de onderdelen van een breed en enkele jaren lopend programma om iets aan dit probleem te doen. Bij de start van deze overheids campagne werden onderzoeksresultaten gepresenteerd. Die cijfers zeggen veel: bijna de helft(!) van de volwassen Nederlanders voelt zich eenzaam. Eén op de zeven ervaart dat gevoel zelfs in sterke mate. Onder de jongeren tussen de 16 en 25 jaar voelt één op de vier, dus 25%, zich erg eenzaam. Er zijn veel contactmogelijkheden en toch een Week tegen de Eenzaamheid? Dat roept de vraag op wat eenzaamheid eigenlijk

is. Duidelijk is in ieder geval dat het meer en anders is dan alleen zijn.

De eenzame eeuw

De Engelse professor Noreena Hertz heeft een paar jaar geleden over dit onderwerp een boek geschreven. Ze gaf het de titel mee "The lonely century". Het boek, dat in het Nederlands is vertaald als "De eenzame eeuw", laat een verontrustend beeld zien. De theoretische en wetenschappelijke beschouwingen wisselt de auteur af met concrete voorbeelden uit tal van landen. Zo beschrijft ze een sprekend voorbeeld uit Japan.

Die zelfgerichtheid, de houding los-van-God, maakt dat mensen alleen zijn.

Het gaat over alleenstaande, vaak wat oudere vrouwen, die regelmatig een kleine overtreding begaan waardoor ze uiteindelijk in de gevangenis

► Bijna de helft van de volwassen Nederlanders voelt zich eenzaam. Duidelijk is dat eenzaamheid iets anders is dan alleen-zijn.

belanden. Ze overtreden doelbewust de wet en accepteren die straf omdat ze dan in een gemeenschap, in dit geval de gevangenis, terechtkomen. Daardoor is - tijdelijk - hun sociale isolement doorbroken. Mensen moeten wel ten einde raad zijn om op deze absurde wijze contact te krijgen. Bij dit voorbeeld gaat het om mensen die alleen-zijn.

Stilte en meditatie

Alleen-zijn is echter niet hetzelfde als eenzaamheid. Er zijn immers mensen die bewust de eenzaamheid opzoeken. Een voorbeeld is het moderne klooster. In zo'n ruimte heerst stilte. Er is gelegenheid voor meditatie. Er zijn instellingen waarin rustzoekers zich terugtrekken en door middel van geestelijke oefeningen en gesprekken proberen met zichzelf in het reine te komen.

Een ander doel is om, zoals dat wel wordt genoemd, diepere lagen van het mens-zijn aan te boren dan alleen maar de alledaagse. Een periode van retraite, terugtrekking uit de 'gewone' wereld, werkt volgens velen zuiverend. Zulke hedendaagse kloosterlingen zijn wel - tijdelijk - eenzaam, maar zij zien dat als een middel om het leven beter aan te kunnen.

Gemis aan erkenning

Eenzaamheid heeft een diepere laag

dan alleen-zijn. Een belangrijk kenmerk van eenzaamheid is gebrek aan erkenning. Eenzamen hebben het gevoel dat ze er niet toe doen, dat ze niet ondersteund worden en dat ze er dus alleen voor staan. Met dat kenmerk zijn we tegelijkertijd bij een van de oorzaken van het probleem. Onze samenleving is immers in sterke mate ik-gericht.

De hervormde theoloog professor Bram van de Beek schrijft in zijn nieuwste boek met de veelzeggende titel "Ego" over de zelfbepalende en zelfbeslissende mens. Zo iemand kiest wat hij zelf wil en daarmee heeft hij in de eerste plaats zichzelf op het oog: 'Het ik staat in elk beslissen en handelen centraal. Zelfs wat dit 'ik' is, bepaal ik, tot op de meest fundamentele aspecten van mensen zoals hun geslacht. (...) Gisteren kon ik anders kiezen, maar nu kies ik zo. Trouw is een leeg begrip geworden'. Die zelfgerichtheid, de houding los-van-God, maakt dat mensen alleen zijn. Ze maken zelf de dienst uit en maken keuzes naar hun eigen goedgevoelen. Wat 'ik' goed vindt, is goed. Met deze instelling is er voor gemeenschap en verbinding niet veel ruimte meer.

Eenzaam en toch niet

Hoe totaal anders is het getuigenis van Pomponius Algerius, een

martelaar uit Italië. Hij stierf in 1555. Vanuit zijn eenzame gevangenis schreef hij een troostrijke brief. Daarin is echter niets over eenzaamheid te lezen, integendeel. Vol verwondering schreef hij: 'Wie zal geloven wat ik zeg? Welk mens kan vermoeden dat men in een diep en donker hol een paradijs van vreugde vindt? Of dat in een plaats van droefheid en dood de rust en de hoop op het leven zetelen? Dat in een helse kuil vreugde voor de ziel te vinden is?'

Waardoor is die radicale omslag veroorzaakt? Daarover schrijft hij in het vervolg van zijn brief: 'Lieve broeders, dit alles heeft de goede hand van God mij gegeven. Hij Die eens vóór van mij was, is nu dicht bij me. Hem Die ik ooit nauwelijks kon ervaren, zie ik nu heel duidelijk. Hem naar Wie ik ooit hunkerde, komt nu naar mij toe en geeft mij Zijn hand'.

Deze brief heeft Hoornbeek opgenomen in zijn boek "Geestelijke verlatingen". Algerius ervoer geen eenzaamheid. Hij was vervuld met God in Christus. Wat een alles vervullende genade.

In de volgende aflevering besteden we aandacht aan een ander aspect van eenzaamheid, namelijk gebrek aan waardering. ♦

► wordt vervolgd

Niet klagen, maar stemmen

Peter Schalk, fractievoorzitter Eerste Kamer SGP

Onlangs sprak ik hem. We hadden het erover dat het van belang is om onze stem te laten horen. En dat het zo fijn is dat dit ook in de Eerste Kamer mag klinken. Ja, dat klopt! Maar toen ik zei dat dit ook geldt in Europa, werd het even stil.

Want ja, zijn vader stemde nooit bij de Europese verkiezingen. En nou ja, daarom was hij ook maar niet naar de stembus gegaan als er verkiezingen voor Europa waren. Maar inderdaad, dan klinkt daar dus niet ons Bijbelse geluid. Toch nog maar eens over nadenken. Want elke stem telt, letterlijk en figuurlijk.

Letterlijk

Dit is goed om even over na te denken. Want iedere stem telt, allereerst letterlijk. Om een zetel in het Europese parlement te krijgen, heb je ongeveer 190.000 stemmen nodig. Dat is heel veel. Maar het kan wel. Reken maar even mee. Bij de laatste drie of vier verkiezingen voor de Tweede Kamer haalde de SGP elke

keer ruim 215.000 stemmen binnen, goed voor drie zetels op eigen kracht! Als al die kiezers trouw naar de stembus gaan op 6 juni als er Europese verkiezingen zijn, dan is de kans groot dat we een zetel halen, en wel op eigen kracht. Dat moet wel, want de ChristenUnie besloot niet meer samen met de SGP de verkiezingen in te gaan. Dus gaat de SGP op eigen kracht proberen een zetel binnen te halen. Dan telt dus letterlijk elke stem! Natuurlijk, dat kun je nog wegwuiven door te zeggen dat we niet op het aantal moeten kijken, dat we niet altijd maar moeten rekenen, dat het niet gaat om het aantal, maar om het geluid. Nou, dat laatste is zeker waar, en daarom telt ook elke stem figuurlijk!

Figuurlijk

Die ene stem telt, als hij mag klinken. Die stem die in Europa het Bijbelse geluid laat horen. Die stem, die oproept om het leven te eerbiedigen, zowel van het ongebooren leven als bij de avond van het leven. Die stem die de positie van boeren en vissers bepleit. Die stem die zich niet laat smoren als het gezin onder druk staat, of wanneer draagmoederschap uit de hand loopt. De stem die prostitutie en mensenhandel aan de kaak stelt. En daarnaast allerlei praktische zaken, van het bekritisseren van visserijbeperkingen tot het zoeken naar alternatieven voor de aanlandplicht, van het tegengaan van patenten op plantmateriaal tot meer steun voor jonge boeren. En daarnaast wordt ook op Europees niveau de stem gehoord als het gaat over de positie van Israël, of over de vervolging van christenen in Noord-Korea.

Klagen of stemmen

Helaas zijn er elke keer mensen die hun stem verloren laten gaan om allerlei redenen. Europa is te ver weg; ja dat klopt. Europa is te dominant; inderdaad! Europa regelt veel te veel; zeker! Europa...! En zo klagen we maar door. Over van alles en nog wat, over het weer, over de slechte tijden. Klagen, vooral ook over de overheid en over Europa.

Maar eerlijk gezegd, als we ons afzijdig houden, dan moeten we maar stoppen met klagen. Oftewel, als we niet gaan stemmen, dan moeten we ook niet klagen. Dan laat je je stem immers verloren gaan? Dan laat je je stem niet horen! Daarom een extra oproep om te gaan stemmen. Niet om daarna wel te mogen klagen, maar om samen met Bert-Jan Ruissen onze stem te laten horen. Beter gezegd, om een praktisch en principiële geluid te laten klinken, juist ook in het Europese parlement. Een Bijbels geluid, in het werelddeel waar ooit het christendom werd binnengedragen, na een oproep van een Macedonisch man. 'Kom over, en help!' En Paulus bracht die Boodschap naar Europa. Diezelfde Boodschap klinkt nog steeds, ook in Brussel, en in Straatsburg! ♦

► wordt vervolgd

De oude christelijke traditie

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

De zeven werken van barmhartigheid zijn een begrip in de geschiedenis. In de rooms-katholieke traditie werd de praktijk van het geloof ermee uitgedrukt. Op allerlei manieren is dat nog zichtbaar. Zo hebben kunstschilders en beeldhouwers er inspiratie aan ontleend. Wie in oude kerken en stadscentra zijn ogen de kost geeft, kan veel ontdekken aan schoonheid en betekenis.

Wie zo door de eeuwen heen de zeven werken in kaart brengt, krijgt een interessant beeld van theologische ontwikkelingen. Daarbij blijkt een grote nadruk op de daden van het geloof. Hier spreekt een theologische overtuiging die geloof opvat als iets wat we moeten doen. Verder valt op dat in de tijd van de Reformatie de zeven werken werden aangehaald om misstanden in de kerk aan de orde te stellen. Wat bracht de kerk er zelf van terecht? In de protestantse traditie vervult het begrip geen rol van betekenis. Dat heeft natuurlijk te maken met de gereformeerde herwaardering van geloof en goede werken.

Uitbreidingen

De roomse traditie heeft de rij van goede werken uitgebreid. De Heere Jezus noemde er in Mattheüs 25 zes. Het zevende werk werd in het jaar 1207 officieel toegevoegd. Dit gebeurde op gezag van paus Innocentius III (1198-1216) Dat de doden moeten worden begraven, is een voluit Bijbels gegeven. Maar de roomse traditie verwijst dan naar het apocriefe boek Tobit 1:17: 'Ik gaf brood aan de hongerigen en kleden aan de naakten; als ik het lijk van een volksgenoot buiten de muren van Ninevé zag liggen, dan begroef ik het'.

De traditie staat niet stil. Want de

huidige paus Franciscus voegde in 2016 een achtste werk toe: het gemeenschappelijk huis behoeden. Volgens de Rooms-Katholieke Kerk moeten we dit achtste werk zien als 'oecumenisch en ecologisch'. En als 'het grootste werk van barmhartigheid omdat het alle andere insluit'.

Nu zal niemand ontkennen dat we voor de schepping moeten zorgen. Maar in dit spreken begeeft de kerk zich wel erg op politiek terrein. Bovendien komt er een modern theologische overtuiging in naar voren. We weten dat de leer van Rome niet zuiver is. De verschillen zijn er in de loop der tijd helaas niet kleiner op geworden.

Mijn minste broeders

Al met al verbinden we aan de werken van barmhartigheid het getal zeven. De toevoeging van dit zevende werk is in de achterliggende acht eeuwen goed ingeburgerd. Ze sluit inhoudelijk ook beter aan dan de achtste. Zeven is wel een mooi getal. Mattheüs 25 noemt er zes. Maar dit aantal op zich is geen norm. Het gaat om de geestelijke kern: 'Voor zoveel gij dit een van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan' (Matth. 25:40). ♦

► wordt vervolgd

Werk 2: De dorstigen drinken geven

Hoe de Heere Zelf een dorstige te drinken geeft. Denk aan Ismaël. Hij had Izak het leven zeer moeilijk gemaakt. Maar Izak was de beloofde zoon van vader Abraham. De Heere Zelf nam het voor hem op. Daarom moesten Ismaël en zijn moeder Abrahams tent verlaten. Onderweg raakte het water op. Ismaël versmachtte van dorst. Hagar trok zich van hem terug, zodat ze hem niet zou horen sterven. En toen gebeurde er een wonder. Zij bad tot God. En de Heere hoorde: de stem van de jóngen (Gen. 21:17). Zouden wij dan water mogen onthouden, zelfs aan een schuldig en verbannen mensenkind?

► ... en gij hebt mij te drinken gegeven.

Werk 3: De vreemdelingen herbergen

'Vergeet de herbergzaamheid niet; want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd' (Hebr. 13:2). Een Joodse gewoonte zegt dat altijd een stoel aan tafel vrij moet zijn. Dat bewijst gastvrijheid. Abraham heeft werkelijk engelen ontvangen. De weduwe te Zarfath verzorgde Elia. Zijn opvolger Elisa ontving onderdak bij de Sunamitische. We kunnen natuurlijk niet de halve wereld in huis nemen. Dus moeten we grenzen bepalen en aangeven. Maar wat is onze grondhouding? Bidt u elke dag of u iemand mag ontvangen die oprecht de Heere vreest?

‘Wij zijn van Hem alleen’

In de serie ‘Mijn boek’ schrijven zes vrouwen over herinneringen aan hun meest geliefde boek. Vandaag deel 1: Mevrouw J. Al-Chalabi-van Tuijl over “De hemel geopend” van Mary Winslow.

J. Al-Chalabi-van Tuijl, Loosdrecht

Na het horen van een leespraak van Octavius Winslow in mijn jonge jaren kreeg ik een verlangen om boeken van deze predikant te lezen. Zijn geschriften brachten mij er ook toe om boeken te gaan lezen van zijn moeder, Mary Winslow.

De boeken van Mary Winslow zijn samengesteld uit brieven en korte overdenkingen van haar hand. Het is mijn gewoonte dagelijks een gedeelte uit één van haar boeken te lezen, ter overdenking. De inhoud ervan is zo bijzonder levend en beproefd, maar ook onderwijzend en vertroostend, dat die me heel dierbaar is geworden. In het bijzonder maakt het boek “De hemel geopend” (uitg. Den Hertog, Houten) grote indruk op mij. Wat mij persoonlijk bijzonder raakt in dit boek is dat haar leven, dat getekend werd door veel en diepe beproevingen, zeer nabij de Heere was. Of anders gezegd: de Heere was zeer nabij haar! Mary mocht door genade weten niet het eigendom van haarzelf te zijn, maar het eigendom van Christus. Ze schrijft daarover: ‘We moeten leven voor God en voor God alleen. We zijn Zijn eigendom. Tegen een hoge prijs heeft Hij ons verlost en we zijn van Hem en van Hem alleen’.

Door Gods genade heeft Mary zichzelf leren kennen als een verloren zondares voor God. Ze verlangt verzoend te worden met haar Schepper. Juist door haar belijdenis geen leven in zichzelf te vinden, leert ze door het geloof haar toevlucht te nemen tot Christus: ‘Ik vergeet bijna al het

andere, behalve dat ik een arme, arme zondaar ben en dat Jezus een dierbare Zaligmaker is’.

Zalige toekomst

Mary leeft met en door Christus en voor een zalige toekomst met Hem. De eeuwigheid is voor haar een heerlijke en gezegende werkelijkheid. Een werkelijkheid waarop ze elk moment voorbereid wil zijn en waar ze sterk naar verlangt. Ze schrijft daarover: ‘Leef uit Hem, leef voor Hem, ja, leef met Hem, zelfs hier. Klem u aan Hem vast, want Hij is uw leven. Laat de beste gevoelens van uw hart niet verstrikt raken in de arme prullen, de speeltjes van deze waardeloze wereld. Blijf dicht bij Jezus’.

Met deze woorden wijst Mary Winslow mij op de noodzaak te mogen weten het eigendom van Christus te zijn. En dat steeds weer opnieuw. Door dagelijks af te zien van alle eigen (on)gerechtigheid en de toevlucht te nemen tot Hem. Maar ook om door Zijn genade toe te nemen in kennis van Hem. Mary schrijft daarover: ‘Een voortdurend toevlucht nemen tot de Fontein Die geopend is tegen de zonde en de ongerechtigheid, houdt het geweten onbezoedeld en het hart teder, nederig en liefhebbend. (...) Maar weinigen zien de zonde

zoals zij werkelijk is: als opstand tegen het beste Wezen Dat er is, de heilige Heere God’.

In de binnenkamer

Mijn hart is zo vaak verkleefd aan het stof en zo vol van deze aarde en de tijd. Wat schiet ik dan eeuwig tekort in mijn doen en laten, in spreken en zwijgen, in mijn gedachten en gevoelens. Al lezend brengt jaloersheid op Mary mij vaak in de binnenkamer. Door het lezen over haar leven en in het bijzonder over haar Borg krijg ik een verlangen te bidden om het werk van Zijn Heilige Geest voor mijn leven hier op aarde, voor mijn ziel en die van anderen. Het raakt me diep als Mary schrijft: ‘U en ik hebben nog maar even om God hier op aarde te verheerlijken. De eeuwigheid, met al haar gewichtige werkelijkheden, ligt voor ons. Laten we geen moment verliezen van de geringe hoeveelheid tijd die ons nog is overgelaten. Iedere gedachte, ieder woord, iedere stap is heel belangrijk’.

Wat was mijn doel met lezen van dit boek? Een verlangen naar eeuwige winst! Om, als het leven in deze aardse woestijn ten einde is, uit genade met Mary en een ontelbare menigte te mogen instemmen: ‘Dierbare, dierbare Jezus! Ik ben de Uwe en U bent de mijne, en Uw thuis is mijn thuis. Gekocht met Uw bloed ben ik niet van mijzelf. Zo duur gekocht, van wie zou ik zijn, met lichaam, ziel en geest, dan van U? Loof de Heere, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, prijs Zijn heilige Naam’. ♦

► volgende week deel 2

Verloren zonen

C.S.L. Janse, Ugchelen

Het Reformatorisch Dagblad schonk recent veel aandacht aan het thema kerkverlating. Daar is wel reden toe. Ook in orthodox-protestantse kring neemt de kerkverlating toe. Vooral onder jongeren.

Inmiddels rekent meer dan de helft van de bevolking zich niet meer tot een kerk. Met name de grote kerken zijn fors teruggelopen. De Rooms-Katholieke Kerk omvatte een halve eeuw geleden meer dan 40 procent van de bevolking. Nu is dat minder dan 20 procent. Daarbij komt dat, terwijl die kerk vroeger kon rekenen op een grote betrokkenheid van haar leden, het overgrote deel van hen die officieel nog rooms-katholiek zijn, er tegenwoordig niets meer aan doet. Het kerkbezoek is drastisch teruggelopen. Nu kun je de vraag stellen of ze wat missen als ze niet meer naar de mis gaan. Een bekende passage uit de Heidelbergse Catechismus noemt de mis een vervloekte afgoderij. Daar kun je dan maar beter afstand van houden. Tegelijkertijd geldt ook dat het geen vooruitgang is wanneer rooms-katholieken onkerkelijk worden. Op die manier verdwijnt hun godsbesef en raken ze verder vervreemd van Gods geboden en Zijn scheppingsordeningen.

Vergrijsd

Ook de Protestantse Kerk in Nederland heeft jaar op jaar te maken met een duidelijke terugloop van het ledental. Dat komt niet alleen door kerkverlating, maar ook omdat er meer mensen overlijden dan er kinderen gedoopt worden. Bij de Rooms-Katholieke Kerk is dat nog veel sterker het geval. Deze kerken zijn immers sterk vergrijsd en de gezinnen zijn veelal klein. De vrijgemaakten kenmerkten zich vroeger door een grote betrokkenheid bij hun kerk en organisaties. Twee-

maal naar de kerk op zondag was normaal en in de tweede dienst werd vanzelfsprekend uit de catechismus gepreikt, weliswaar met hun eigen invulling. Met het antwoord op vraag 8 was de dominee gauw klaar. Je kon er immers vanuit gaan dat alle kerkleden wedergeboren waren. Inmiddels lopen de vrijgemaakte kerken niet alleen in ledental terug, maar de betrokkenheid is nog veel sterker afgenomen. In de Nieuwe Kerk aan de Broederweg in Kampen met 1700 leden is 30 procent randkerkelijk en bezoekt 30 procent nog af en toe de kerk. En van de in totaal 2800 vrijgemaakten in Kampen komen er elke zondag nog 70 mensen naar de tweede dienst!

In bevindelijk-gereformeerde kring is het aantal mensen (met name jongeren) dat met kerk en godsdienst breekt tot dusver beperkt. Althans, vergeleken met andere kerkelijke richtingen. Voor 2022 gaf het Kerkelijk Jaarboek voor onze gemeenten een aantal van 462 personen op die zich hadden onttrokken. In 2018 waren dat er 480, in 2012 434 en in 2008 360. Dat is in ieder geval geen dramatische stijging, al moeten we wel bedenken dat de kerkelijke statistiek kerkverlating veelal met een duidelijke tijdsvertraging vermeldt. In elke gemeente zijn er wel oudere doopliden die al jarenlang niet meer in de kerk komen maar daar nog steeds geregistreerd staan. Wellicht wordt die groep steeds groter.

Godsbestaan

Hoe is de groeiende onkerkelijkheid en kerkverlating te verklaren?

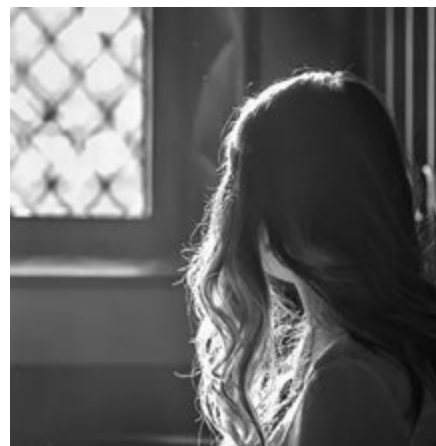
Dat heeft duidelijk te maken met de invloed van onze sterk gesecculariseerde cultuur. Een mens ondergaat altijd de invloed van zijn omgeving. Waar het bestaan van God vroeger vanzelfsprekend was, is dat nu voor velen ongelofwaardig geworden. Zeker voor de jongere generatie.

Door de moderne media zijn de gezinnen opengebroken. Het ouderlijk gezag is minder geworden. Het hoge welvaartsniveau maakt dat mensen meer gericht zijn op het hier en nu. Alles moet vlot en leuk zijn.

De menselijke keuzevrijheid staat tegenwoordig centraal. Je gaat voor je eigen geluk en je kiest waar je je op dat moment goed bij voelt. Trouw aan de kerk van je ouders legt niet zoveel gewicht meer in de schaal.

Wat zetten wij daar tegenover?

Wat gaat er van de kerk uit? Van ouders, leerkrachten en ambtsdragers? Ja, van ons allemaal? Dan nog is het een feit dat de gang die een mens in zijn leven gaat niet zonder meer te voorspellen is. De opvoeding zegt niet alles. Van de zonen van Eli wordt niets goeds vermeld (1 Sam. 2:12). Hij had het er zelf naar gemaakt, zeggen we dan. Maar ook Samuëls zonen wandelden niet in zijn wegen (1 Sam. 8:3). Alleen door Gods genade kwam de verloren zoon tot zichzelf en zei: 'Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd' (Luk. 15:18). Zo kwam hij na veel omzwervingen thuis. ♦

▶ Ook in orthodox-protestantse kring neemt de kerkverlating toe. Vooral onder jongeren.

Opnieuw geboren

Bijbels onderwijs over de wedergeboorte

Justus Vermeer

uitg. De Banier; 92 blz., € 13,95.

De bekende oefenaar Justus Vermeer (1696-1745) werkte als rechtsgeleerde bij het Hof van Utrecht. Hij verdiepte zich in de theologie en werd een kenner van Reformatie en Nadere Reformatie. Toen hij 23 jaar was, werd hij diaken en later ouderling. Predikant werd hij niet, maar hij ontving wel genade en gaven om een stichtelijk woord te spreken. De kerkenraad gaf hem daarvoor toestemming. Buiten de kerkdiensten om hield hij aan huis oefeningen en tijdredes. En zo hebben wij nog de beschikking over zijn "Oefeningen" en over zijn "Catechismus".

Het boekje "Opnieuw geboren" bevat twee van zijn oefeningen, hertaald door Bart Bolier en Reinier van Klinken. Beide oefeningen handelen over de wedergeboorte. De hertaling hebben deze twee

ouderlingen op een lezenswaardige wijze uitgevoerd. Daarbij richten ze zich vooral op de jongere generatie en ze hopen - zo vermeldt de 'Leeswijzer' - dat de jongeren op deze wijze gefundeerd mogen worden op het fundament dat eenmaal gelegd is. De eerste oefening is door Vermeer uitgesproken ter gelegenheid van de voorbereiding op het Heilig Avondmaal en handelt over Johannes 3 vers 7. De tweede is een nabetrachting en handelt over Johannes 3 vers 8. In beide oefeningen wordt veel aandacht besteed aan de noodzaak en de mogelijkheid van de wedergeboorte. De hertalers hebben de oefeningen voorzien van diverse vragen: leesvragen, opzoekvragen en verdiepingsvragen. Zo is het boekje geschikt voor gebruik in het gezin of in groter verband (een lees- of studiegroep), al kan het natuurlijk ook persoonlijk doorgenomen worden. Het is kennelijk de bedoeling van de uitgever om meer van dergelijke boekjes te laten samenstellen, want dit is het eerste deel van de serie "Goudaders van oudvaders". Van harte aanbevolen!

ds. J. Schipper, Scherpenzeel

Drie-enige genade

ds. R.H. Kieskamp

uitg. Groen Jongbloed; 365 blz., € 24,99.

Over de Dordtse Leerregels schreef dr. G.A. van den Brink boeken met een scherp polemische toon. Juist daarom is het boek waardevol dat is verschenen over de leer van de Drie-eenheid tijdens de Synode van Dordrecht. De Dordtse vaders verbonden de leer van de uitverkiezing aan het hele werk van God Drie-enig in het zalig maken van zondaren. De Dordtse Leerregels zelf laten zien dat de synode de uitverkiezing in een veel breder verband plaatste. Het gaat ook over de uitgestrektheid van Christus' offer, de verdorvenheid van de mens en zijn bekering, en de volharding der heiligen.

Over dit werk van God Drie-enig gaat de studie van de hervormde predikant ds. R.H. Kieskamp (1935-2021). Het is een uniek boek. Het is een proefschrift dat nooit is verdedigd, omdat de schrijver eerder overleed dan het boek voltooid was. Het proefschrift was wel zo ver gevorderd dat het nu is uitgegeven. En daar zijn we blij mee.

Als een rode draad door het boek loopt de overtuiging dat zalig worden een volkomen Godswerk is. Dat betreft niet alleen de verkiezing zelf, maar ook de wijze waarop zondaren tot de zaligheid komen. Is het geloof vooral een daad van de mens, waarin de vrije wil een rol speelt, of slechts een instrument, als gave gewerkt door de Heilige Geest? Is bekering vooral het aannemen van genade door de wil van de mens, of is bekering het herscheppende werk van Gods Geest? De remonstranten van toen en nu zoeken steeds naar ruimte voor de mens en zijn geloof. Geloof heeft dan zijn eigen inbreng in het komen tot de zaligheid. Ds. Kieskamp toont aan dat het inbouwen van menselijke inbreng de oorzaak is dat de remonstranten nooit kwamen tot een echt uitgewerkte leer van de Drie-eenheid. Ze erkennen het werk van Christus en de Heilige Geest, maar het functioneert niet echt, omdat steeds de mens met zijn wil en geloof om de hoek komt kijken. Een blijvende waarschuwing! We zijn onder de indruk van de waarde van dit proefschrift.

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam

Oproep van het Curatorium

Namens het curatorium:
ds. A. Schreuder, voorzitter
ds. G. van Manen, secretaris

Op D.V. maandag 27 mei, dinsdag 28 mei en woensdag 29 mei hoopt het curatorium van de Theologische School te vergaderen. Het gaat in deze vergadering om het onderzoek van degenen die zich met een attest van hun kerkenraad hebben gemeld om toegelaten te worden tot het volgen van de lessen op onze school.

Daarom roepen we predikanten en kerkenraden hartelijk op om deze zaak in het bijzonder op zondag 26 mei in het gebed in de samenkoms van de gemeente te brengen voor het aangezicht des Heeren. De beslissingen die genomen moeten worden, zijn immers van groot belang voor de betrokkenen en ook voor het geheel van onze gemeenten.

De Koning van de Kerk moge de curatoren die de beslissingen moeten nemen, alsmede de hen adviserende docenten, de gave der onderscheiding genadiglijk willen verlenen. Dat Hij getuigenis zou willen geven van Zijn eigen werk, opdat diegenen mogen toegelaten worden die Hij geroepen heeft om Zijn Woord te gaan verkondigen.

De Heere geve ons in al onze onwaardigheid dat er een geroep naar de hemel mocht opgaan en dat Hij ons in dezen zou willen verblijden door Zijn daden, tot eer van Zijn Naam en tot heil van onze gemeenten. Hij Zelf vervulle wat de dichter zingt: Uit hen zal altijd iemand komen voort, om den nakomers te leren Uw woord, opdat ook de navolgende geslachten mogen horen van de enige Naam tot zaligheid gegeven. Op D.V. maandag 10 juni en woensdag 12 juni worden de examens gehouden, waarna - bij goed gevolg - de kandidaten m.i.v. maandag 17 juni beroepbaar zullen zijn. De Heere gedenke docenten en studenten met de curatoren naar de rijkdom van Zijn genade. ♦

Kerknieuws

BEROEPEN AANGENOMEN

naar Courtland (Ontario, Canada),
ds. E.M. Maljaars te Tarije, Bolivia
(als zendingspredikant verbonden
aan Chilliwack, Canada).

AANGEPASTE KERKDIENT URK

Op zaterdag 1 juni (14.30 uur) wordt
in het kerkgebouw van de Geref.
Gemeente te Urk een aangepaste
dienst gehouden voor mensen met een
verstandelijke beperking. Voorganger is
ds. A.J. de Waard. Iedereen is welkom.

VERSCHEIJNING KERKELIJK JAARBOEK 2024

Het Kerkelijk Jaarboek 2024 verschijnt
op 6 juni. In het kader van de AVG-wet-
geving is deze uitgave alleen verkrijg-
baar voor (doop)leden van de Gerefor-
meerde Gemeenten. De uitgave is
te koop via:

- de zendingsdag (15 juni in Gorinchem; betaling ter plekke contant, via QR-code of per pin)
- kerkelijkdienstverlening.nl of tel. 0348-489900.

De kosten bedragen € 11,- per stuk
(excl. verzendkosten).

Berichten

CONFERENTIE BIJBELS BERAAD M/V

Op woensdag 26 juni (9.30-16.30 uur) houdt Bijbels Beraad m/v een conferentie over het thema 'Zelfaanbidding als nieuwe religie'. Spreker is prof. dr. Carl Trueman (auteur van "Vreemde nieuwe wereld"). Er zijn reflecties door dr. B.A. Zuidam en dr. M. Klaassen. De Finse parlementariër Päivi Räsänen, die vervolgd wordt wegens uitspraken over homoseksualiteit, spreekt 's middags over het recht en de noodzaak van 'Spreken en geloven'. Doel van de conferentie is toerusting bieden aan ambtsdragers, voorgangers, schoolleiders, jeugdwerkers, pastoraal werkers, docenten, studenten en gemeenteleden over de fronten van deze tijd. Locatie: Bethelkerk, Lunteren. Deelname is kosteloos, een gift wordt op prijs gesteld. Aanmelden bij: bijbelsberaadmv.nl/bijeenkomsten

VACATURE ONDERWIJS-ONDERSTEUNING ZGG

Zending Gereformeerde Gemeenten (ZGG) zoekt een juf of meester voor een missionkid in Guinee. Heb jij ervaring voor de klas of alleen de opleiding? Heb je iets met zendingswerk? Kun je beschikbaar zijn in het cursusjaar 2024-2025? Kijk dan voor meer informatie snel op www.zgg.nl/onderwijs. We zien uit naar je sollicitatie.

DANIËL JONGERENEVENT

Op vrijdag 14 juni (16.00-22.00 uur) organiseert de Jeugdbond een Daniël

Jongerevenement (+16) in de Evenementenhal in Gorinchem. Het thema is 'Bijbel binnen jouw bereik'. Ds. P.J. de Raaf houdt een lezing en er is muziek van het Hollands Jongerenkoor met Peter Wildeman, Lucas de Heer en Joost van Belzen. Er is een maaltijd. Tijdens dit event wordt de voorlopige opbrengst van de Jeugdwerkactie 'Bijbel binnen bereik' bekendgemaakt.

Kom jij met jullie JV ook? Meer informatie en aanmelden: jbgg.nl/jongerevenement

THEMAMIDDAG VOGG

Op zaterdag 1 juni houdt de VOGG een themamiddag in de kerk van de Geref. Gemeente te Berkenwoude. Dirk Jan Verluise, oud-voorzitter van de VOGG, houdt een lezing over Feike Asma. Op het Van Dam-orgel speelt hij werk van Asma en uit de Hollandse Romantiek. Er is een workshop waarbij de deelnemers een werk uit de Zwart/Asma-traditie voorspelen. Ook is er een korte huishoudelijke vergadering waarbij iedereen welkom is.

KINDERZANGMIDDAG VOOR BIJZONDERE NODEN

Op zaterdag 8 juni (13.00-16.00 uur) wordt in Alblasterdam een kindersangmiddag gehouden waarvan de opbrengst is voor Bijzondere Noden. Onder leiding van dirigente Dinette van Alphen en organist Aron de Graaf zingen we psalmen over het thema 'Dankdag'. Er is een cd-opname. Na aanmelding via roekeltjes@hotmail.com

(of tel. 06-12752793) volgt nadere informatie. Locatie: Eben-Haëzerkerk, Plantageweg 172.

FIETSTOCHTEN

Rhenen - Op zaterdag 1 juni is er vanuit Rhenen een fietstocht door de Betuwe (verschillende afstanden). Inschrijfgeld € 5,- p.p., max. € 25,- per gezin. Opstappen tussen 9.30 en 11.30 uur bij de kerk, Achterbergsestraatweg 59a.

Genemuiden - Op zaterdag 25 mei is er in Genemuiden een fietstocht met als vertrekpunt: de kerk aan de Taghof 3. Inschrijven tussen 10.00 en 11.30 uur. De opbrengst is voor de blinden- en dovenschool in Zimbabwe en de JBGG-actie. Meer info: fietstocht@gergemgenemuiden.nl

VERKOPING

Puttershoek - Op zaterdag 1 juni (10.00-15.00 uur) is er in Puttershoek een verkoping t.b.v. de aflossing van het kerkgebouw. Meer informatie op: gergemputtershoek.nl/verkoop2024

ZANGAVONDEN

Barneveld - Kerk Geref. Gemeente Centrum, zat. 1 juni, 19.00 uur, psalmzangavond m.m.v. kleuter- en kinderkoor Timotheüs; leiding ds. E.J. Boudewijn.

Tiel - Maartenskerk, zat. 1 juni, 19.30 uur, Urker Visserskoor Crescendo, Betuwse bovenstemgroep, Pieter Heykoop, orgel; leiding ds. H.J. Agteresch; collecte voor ZGG; kaarten via naarhetconcert.nl

Kerkdiensten

ZONDAG 26 MEI 2024

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 14.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Aalst** 14.30 uur ds. C. Sonneveld; **Alblasterdam** 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Alphen aan den Rijn** 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 10.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G. Heijkamp en 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Arnhem**

10.00 uur ds. M.L. Dekker en 15.30 uur ds. J. Beens; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Benthuizen** 9.30 uur ds. H.A. van Zetten en 14.30 uur (Belijdenisdienst) ds. P.J. de Raaf; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G. Clements; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. W. Visscher; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; **Boskoop** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. P.J.

de Raaf; **Brakel** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Burgh-Haamstede** 10.00 uur ds. W. Harinck en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 19.00 uur stud. J. Kroon; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.00 uur ds. H. Brons; **Den Haag-Scheveningen** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Den Helder** 10.00 uur ds.

G.W.S. Mulder en 16.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Deventer** 10.00 en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Dinteloord** 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Dirksland** 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dordrecht** 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Eindhoven** 16.30 uur ds. J.B. Zippro; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Enkhuisen** 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Enter** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 14.00 uur ds. M. Karens; **Gorinchem** 10.00 uur ds. J.B. Zippro en 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. H.J. Agteresch; **Goudswaard** 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **'s-Gravensande** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Groningen** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 18.30 uur stud. R.T. Michielse; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Herkingen** 10.00 en 14.30 uur stud. J. Janse; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 14.30 uur ds. F. Mulder; **Hoofddorp** 9.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; **Houten** 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Kamperland** 15.30 uur ds. W. Harinck; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur stud. W. de Jong; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Lelystad** 16.30 uur ds. R. Kattenberg; **Lisse** 10.00 en 15.30 uur stud. R.T. Michielse; **Marknesse** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Meeuwen** 15.30 uur ds. G. Pater; **Melissant** 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur stud. J. Kroon; **Nieuw-Beijerland** 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder en 14.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Nieuwe-Tonge** 18.00 uur ds. J.J. Tanis;

Nieuwer Ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. J. Schipper; **Nieuwerkerk** 9.30 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; **Ooltgensplaat** 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Oostburg** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oosterland** 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Oostkapelle** 15.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Oostvoorne** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Opperdoes** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Ouddorp** 9.30 en 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Oude-Tonge** 15.00 uur stud. W. de Jong; **Poederroijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Poortvliet** 10.00 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Ridderkerk** 17.00 uur ds. A.T. Huijser; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 18.30 uur stud. J. Janse; **Rijssen-Noord** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Rijssen-West** 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn en 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Rotterdam-Centrum** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Slidrecht** 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Soest** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Spijkensisse** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Sprang-Capelle** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. S. Maljaars; **Terwolde-De Vecht** 9.30 uur ds. S.W. Janse en 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Laar; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 14.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Westzaan** 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Wierden** 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.00 uur ds. B. Labee; **Zwolle** 19.00 uur ds. A.J. de Waard.

DINSDAG 28 MEI 2024

Drachten 19.30 uur ds. J. Beens; **Ede** 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 29 MEI 2024

Aalborg 19.30 uur ds. G. Beens; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. J.

IJsselstein; **Borssele** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Den Helder** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Gorinchem** 19.30 uur ds. W. Silfhout; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. C. Hogchem; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. G.J. Baan; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. E.J. Boudewijn; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Leerdam** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 19.30 uur (Evangelisatiedienst) ds. M. Joosse; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Oostvoorne** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Poederroijen** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Poortvliet** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Soest** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk.

DONDERDAG 30 MEI 2024

Bodegraven 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. A.P. Baaijens; **Nijkerk** 14.00 uur (huw. bev.) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Spijkensisse** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Veenendaal** 14.00 uur (huw. bev.) ds. B. Labee; **Werkendam** 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; **Zoetermeer** 16.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Zippro.

VRIJDAG 31 MEI 2024

Ede 13.45 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; **Genemuiden** 13.30 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Kootwijkerbroek** 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Poortugaal** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars.

ZATERDAG 1 JUNI 2024

Urk 14.30 uur (Aangepaste dienst) ds. A.J. de Waard.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 MEI 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Berkenwoude deelt met droefheid mee dat is overleden zijn oud-diaken

Huig Markus

in de leeftijd van 81 jaar.

In de jaren 1984 tot 2005 heeft hij onze gemeente in grote getrouwheid en met de liefde van zijn hart mogen dienen in het ambt van diaken.

De Heere vertrooste en ondersteunde zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen in dit smartelijke verlies en heilige deze ernstige roepstem in de familiekring en in onze gemeente.

Namens de kerkenraad:
E. van Blitterswijk, preses
A.W.A. ter Harmsel, scriba

Berkenwoude, 14 mei 2024

Boek jouw ideale vakantie!
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

8-persoons luxe chalet te huur op de Kleine Belties in Hardenberg. Boek een (week)endje weg met 2-8 personen. In de zomervakantie nog enkele weken vrij. Kijk op www.casa-foresta.nl

Genieten van de schitterende Veluwe? Het Boshuis in Elspeet is nog verschillende weken beschikbaar. Kijk op boshuiselspeet.nl of bel/app naar 06-49496699.

Luxe chalet/mantelzorgwoning/tiny house te koop. Nieuw, zeer ruim, kamer/keuken, openslaande deuren. 2 sl. kamers, hal, badkamer, techn. ruimte. Zonder grond, dir. leverbaar. Info: 06-54222725

Maakt u
Happiness
gelukkig?

Doneer
4 kinder-
bijbels voor
€ 20

Stephanos
www.stephanos.nl

Haar naam betekent geluk. Maar daar is weinig van te merken in het leven van dit meisje. Als jongste van negen kinderen, was ze al op zesjarige leeftijd wees.

Dankzij uw gift krijgen kinderen als Happiness onderwijs, horen ze over de Heere Jezus, en hebben zij een toekomst. Gelukkig!

Uw gift is welkom op
NL74 RABO 0335 3074 50
of via de QR code.

of sponsor een
kind voor € 22,50
per maand

MANNENZANG BARNEVELD

Ter gelegenheid van het 12,5-jarig jubileum van de "BOVENSTEMGROEP BARNEVELD" wordt u als mannen van harte uitgenodigd om mee te zingen tijdens deze avond welke gehouden zal worden D.V. **vrijdag 7 juni 2024** in de kerk van **Ger. Gem. Barneveld-Centrum (Nairacstraat 24). Aanvang 19.30 uur.**

Kerk open om 18.45 uur. Ook de jongere generatie vanaf 15 jaar, hartelijk welkom! De meditatie zal verzorgd worden door ds. E.J. Boudewijn. Orgel: Willem Wessels. Collecte voor de Theologische School. Ook zal er deze avond een geluidsopname zijn. Wij adviseren u om u even aan te melden met hoeveel personen u wenst te komen op: bsgbarneveld@gmail.com

St. Maartenskerk Zaltbommel

PSALMZANG AVOND

DV zaterdag 8 juni

ANDRÉ NIEUWKOOP orgel
DS. C. SONNEVELT algehele leiding

Bestel kaarten en voor meer informatie:
NAARHETCONCERT.NL

Word ook de baas over jouw
stress & onrust
Mét garantie op resultaat!

Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek, somberheid enzovoorts?

&
Ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten?

..laten we de oorzaak aanpakken in plaats van de symptomen!

Albert van den Broek
www.ab-coaching.net
0625081102

Ervaar jij bovenstaande klachten?!

Doe gratis mee met mijn online workshop:
"Luister! Je lichaam wil je zoveel vertellen!"

DV 30 mei 2024 13.30 uur

Meld je snel aan via de website of scan voor meer informatie en aanmelden!

Stolk Orgels

- huiskamerorgels
- kerk- en zaalorgels
- maatwerk
- verhuur
- reparatie
- onderhoud

Nieuwerkerk a/d IJssel • Vrijheidslaan 55
Krabbendijke • Oostpolderweg 1s
0180 31 56 52 • www.stolkorgels.nl

Voor onze jeugd naverteld:

De Christenreis, De Christinnereis,
De Heilige Oorlog en Het leven en
sterven van meneer Kwaad:

www.ramshoorn.nl

't Kotje Ouddorp | Boek nu ons 4 pers.
chalet op het rustig gelegen park
Haayse Bos via www.tkotjeouddorp.nl
Kijk voor foto's en beschikbaarheid
op onze website.

Oosterland (Zld): te huur vak. huis,
veel speelruimte, tel. 0111-644950

Vakantie in Zoutelande, dichtbij de zee!
Grote tuin, 6-7 personen, ook geschikt
voor ouderen. Nog enkele weken voor-
en hoogseizoen beschikbaar! Kijk op
www.springvloed13.nl

**WAT KENMERKT DE WARE ROEPING
TOT HET AMBT?**

Deze vraag komt aan de orde in het boek
'Tot Zijn dienst bereid' (15 gesprekken
over het werk in Gods Koninkrijk.

O.a. met ds. J.J. van Ekeveld over de
roeping tot het ambt o.m. in het licht van
het curatorium, C.A. Wouters (koster GG
Lisse), Ev. J. Krijgsman, H.M. Lobbezoo
(pastoraal werker Cedrah) en ds. G.J.
Baan (Musiceren in Bijbels licht) € 5,--.

**Een kijkje in de keuken van de
predikant (Preken is een liefdedienst);
15 predikanten over diverse facetten
van de prediking. O.a. met
ds. J.M.D. de Heer, ds. A.T. Huijser
en ds. J. Schipper. € 19,95**

**Bestellen: Adriaan van Belzen,
0342-785530 / belzen@filternet.nl**

**Barneveldse
Begrafenis
Vereniging**

*voor een waardige,
eenvoudige verzorging
van begrafenissen
in Barneveld en omstreken*

**Begrafenisverzorger
G.M. (Gerard) van Lagen**

0342 - 783 000

*Dag en nacht bereikbaar
en beschikbaar*

www.BBVer.nl

We houden
van het kind
als kind

Mijn dochter eist alle aandacht op...

Hoe moet u hiermee omgaan?

Mogelijk is dit gedrag een uiting van sociaal-emotionele,
gedrags- en/of ontwikkelingsproblemen. Er kunnen ook andere
oorzaken zijn. Denk aan ASS, ADHD, hoogbegaafdheid, angst
of trauma's. Blijf er niet mee zitten en maak gebruik van onze
deskundige begeleiding.

koc.nu

Galileilaan 23, Ede

T (0318) 517 310

info@koc.nu

Scan hier de
QR-code

Neolife Tea - kruidenthee
geeft directe energie - bevordert
vetverbranding - ondersteunt een
goede vochtthuishouding
Mei-aanbieding | Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan
kinderen, jongeren en volwassenen bij
psychische klachten en in moeilijke situaties.
Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit,
al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een
verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

Te huur, nog enkele weken beschikbaar:
prachtig, luxe, schoon chalet op de
Veluwe. Van alle gemakken voorzien.
 Max. 6 pers. www.vakantiedehoutduif.nl

Te huur in Grijskerke (Zeeland),
 mooie tussenwoning met 2 slaapkamers
 (2-3 pers.). Beschikbaar van 12-7 t/m 31-7.
 Voor meer info bel/app: 06-25150183.

**Te huur 4 pers. vakantiechalet Hofstee
 Nunspeet.** Tel/wa 06-16845300.
 Nog vrij van 31/5 tot 10/6, van 29/6
 tot 19/7 en na 16/8.

VAN DER WILT
 RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR
AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
 🌐 wiltraamdecoratie.nl

**Niet in problemen
 denken, maar in
 oplossingen!**

Zo runt Dioelis in het diepst
 geheim een drukkerij om de
 cursusboekjes van NET
 Foundation te verspreiden.

**Helpt
 u mee?**

netfoundation.nl/steun-cuba
 NL08 RABO 0126 9306 19

net wereldwijd
 bijbelgetrouw
 onderwijs

VERKIEZINGEN 6 JUNI D.V.
**STEM CHRISTELIJK
 REM EUROPA**

sgp.nl/verkiezingen

**Europa. Welk gevoel roept het bij u op? Of u zich
 nu Europeaan voelt of niet, veel van onze wetten
 en regels komen uit Brussel.**

Samenwerken is goed, maar de Europese Unie mag
 geen superstaat worden. Veel belangrijker nog is dat
 Gods Woord blijft klinken in het Europees Parlement.

Er waait een seculiere wind. Brussel bemoeit zich
 steeds vaker met zaken als abortus, gezinsbeleid en
 Israël. Dat vraagt om een helder weerWoord.
 Bert-Jan Ruissen (Europarlementslid en lijsttrekker
 SGP) staat ervoor. Vrijmoedig en beslist.

Nu de SGP voor de uitdaging staat zelfstandig een
 zetel te behalen, telt meer dan ooit iedere stem. Met
 thuisblijven bereikt u mogelijk het tegenovergestelde
 van wat u wilt.

Kies voor een helder christelijk geluid en een be-
 scheiden Europa. Houd Bert-Jan in het Europees
 Parlement.

Ja, het kan. Met uw gebed en met uw stem!

SGP

**GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND**

- Bosrijk gebied tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENHOEK.NL

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Buroinfra
INGENIEURSBUREAU CIVIELE TECHNIEK

ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER

Inhoud van de functie:

- Beheren en verwerken van de facturen;
- Het aanspreekpunt voor de salaris-administratie en externe boekhouder;
- Verantwoordelijk voor de btw-aangifte

Functie-eisen:

- Je werkt nauwkeurig en geordend;
- Je beheerst de Nederlandse taal;
- Kennis van Word en Excel;
- Voor 8 uur per week.

Meer informatie?
www.buroinfra.nl
info@buroinfra.nl
of bel Frans Bart:
06-43833684

Deputaatschap
**Kerkelijke
Dienstverlening**
Gereformeerde
Gemeenten

Wordt dit jouw plek?

Graag breiden we ons team uit met een

Administratief medewerker (m/v)

bij Bureau Kerkelijke Dienstverlening

Werk je graag met cijfers...en ga je ervoor?
Ben je accuraat, zelfstandig, integer en vind je het leuk om financiële administraties in brede zin te voeren? Dan zoeken we jou.

Nieuwsgierig? Kijk op www.kerkelijkdienstverlening.nl/vacature of informeer bij de directeur G.J. (Gert) ten Bolscher, 0348 - 489 900 of 06 - 2530 8419.

Als Bureau Kerkelijke Dienstverlening ondersteunen we deputaatschappen, synodebesturen en plaatselijke gemeenten binnen de Gereformeerde Gemeenten. Zo dragen we –op de achtergrond– bij aan het kerkelijk leven waarin Gods Woord centraal staat.

VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

**BOEKHANDEL
VAN DER BOOM**

Voorstraat 41
3245 BG Sommelsdijk
Tel.: 0187 482614
www.boekhandelvanderboom.nl

**buitenpraktijk
Mark.**

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

Kom genieten van ons **6p bospark chalet** (nr 433) op de Kleine Belties.
www.silva-domus.nl. Ideaal voor (jonge) gezinnen en comfortabel voor 55+.
Fietsen en div speelgoed aanwezig.
Wij verhuren van week 23 t/m week 37.
Nog enkele weken beschikbaar.

*Als het ècht anders moet,
dan kan jij dat!*

Met onze hulp.

Gratis intake
hulpverlening-agnitio.nl

06 21 80 91 18

**kom werken bij
driestar-wartburg!**

**Kijk voor vacatures
voor docent of onder-
wijsondersteunend-
personeel op werkenbij.
driestarwartburg.nl**

 **scholengroep
driestar - wartburg**

**#werkenbij
Goed voor hun toekomst!**

Werken in het onderwijs is werken aan de toekomst van leerlingen. Als docent ben je bezig met het vormen van onze leerlingen. Bij het Van Lodenstein College doen we dit met de Bijbel als fundament. Dát heeft meerwaarde!

Meer informatie over docent worden, inspirerende verhalen en alle vacatures vind je op onze website.

werkenbij.vanlodenstein.nl

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkeplein 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij:**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie**Adreswijzigingen enz. aan:**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites**Gereformeerde Gemeenten:**

Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeentengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

De les uit India

Het is al jaren geleden,
op een station in India.

Uit:

Het levenslied van Robert

Roberts ouders en zijn zus Elisa waken aan zijn bed. Ze horen hoe hij in zijn koortsdromen voor zijn gemeente bidt. 'Deze gemeente, Heere! Dit volk! Heilige Vader, bewaar ze in Uw Naam die Gij mij gegeven hebt'.

Een flauwe glimlach speelt om Roberts mond als Elisa's stem zacht klinkt:

*Nu reis ik getroost onder 't heiligend kruis,
Naar 't erfgoed daarboven, naar 't Vaderlijk huis.
Mijn Jezus geleidt mij door d' aardse woestijn;
'Gestorven voor mij, zal mijn zwanenzang zijn.*

Het is zaterdag, 25 maart 1843. Ds. Robert McCheyne is overleden op de leeftijd van 29 jaar. Het droevige nieuws gaat als een lopend vuurtje door de stad. De mensen gaan in drommen naar de kerk om te horen of het werkelijk waar is.

Als Andrew Bonar het nieuws hoort, gaat hij dadelijk naar de pastorie en ziet ontroerd de vredige trekken op het gezicht van zijn geliefde vriend. Daarna loopt hij naar de kerk waar de mensen hem snikkend tegemoetkomen. In en rondom de kerk ziet het zwart van de mensen. Andrew heeft zelf ook zoveel verdriet dat hij geen woorden kan vinden. Daarom leest hij Openbaring 21: 'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde'.

De volgende zondag is de kerk helemaal vol. Opnieuw spreekt ds. Bonar, nu uit Romeinen 8 vers 38 en 39: 'Want ik ben verzekerd dat noch dood noch leven, noch engelen noch overheden noch machten, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel mij zal kunnen scheiden van de liefde Gods welke is in Christus Jezus, onze Heere'. Ook de zondagsschoolkinderen komen bij elkaar. Ds. Lamb troost de verdrietige kinderen en zingt met hen het lied dat hun geliefde dominee hen leerde:

*Vraag je mij een genoeg
Wel als Jezus je kust,
Vind je daar als een zondaar
In Zijn liefde rust. ♦*

► slot

60

We stonden te wachten op de trein. De trein zou om elf uur vertrekken. Om half twaalf was er nog geen trein te zien. Niemand die zich daar druk om maakte, alleen wij.

We stonden niet alleen op het perron. Rondom ons stonden kinderen. Kleine kinderen met lege, uitgestrekte handen en vragende ogen! 'Please?' Bij die blanke, rijke meisjes zou vast wel wat te halen zijn. Het geld in ons 'verborgen' geldzakje brandde. 'Geef geen geld als er veel bedelaars zijn, want dan komen er nog veel meer bedelaars. Als ze zien dat je geld hebt, dan kunnen ze het van je afpakken'. Deze adviezen hadden we goed onthouden.

We gaven niets, ook al voelde dat ongemakkelijk. Er waren bedelende kinderen die al snel weg gingen. Waren het wel echte bedelaars? Of wilden ze gewoon snel aan geld komen? Ook waren er kinderen die heel lang bij ons bleven staan bedelen. Maar toen de trein er na een uur nog niet was en wij nog niks hadden gegeven, gaven ze de moed op. Ten slotte waren er kinderen die bleven aanhouden. Ze bleven hun hand ophouden. De trein kwam eindelijk. Wij stapten in. De bedelende kinderen bijna ook! Daar, op de treeplank, net voordat de deur dichtging, gaven we alles wat in ons 'verborgen' geldzakje zat.

De les uit India? Echte bedelaars blijven bedelen! Ben jij een echte bedelaar? Jij en ik, wij moeten en mogen bedelen bij de Heere om een nieuw hart. 'Doe uw mond wijd open en Ik zal hem vervullen' (Psalm 81:11b). ♦

Leestip: Lukas 18 vers 1-8

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Zo veroordeel Ik u ook niet

Bij het waarschuwen tegen overspel in de familiekring werd ons liefdeloosheid verweten. Er werd een beroep gedaan op de Bijbel: de Heere Jezus sprak toch ook geen veroordeling uit in Johannes 8?

Nauwkeurig lezen

Het is jammer dat sommige mensen de Bijbel lezen zonder kanttekening of uitleg. Want ons verduisterde verstand krijgt soms een geheel verkeerde voorstelling. Oppervlakkig gezien lijkt het alsof de schuldige vrouw uit Johannes 8, die op de daad van overspel gegrepen was, door de Zaligmaker werd vrijgesproken.

Maar als we de geschiedenis nauwkeurig lezen, ligt het echt anders. Als Jezus van de Olijfberg komt, waar Hij was om te overnachten en te bidden, gaat Hij naar de tempel. Omringd door vele mensen die Zijn onderwijs ontvingen, komen de schriftgeleerden en de farizeeën met die schuldige vrouw. Ze is op de daad zelf gegrepen en naar de wet van Mozes wacht haar nu de dood door steniging. 'Gij dan', klinkt het van de lippen van de vrome mannen van de wet tot de heilige Borg, 'wat zegt Gij?'

Als Jezus haar vrijspreekt, kunnen ze Hem beschuldigen als een verbreker van de wet; maar als Hij haar veroordeelt, zal het volk Hem onbarmhartig vinden en haten. En dan bukt de Zaligmaker Zich en schrijft met Zijn vinger in de aarde. Als ze Hem blijven vragen, richt Hij Zich op en spreekt: 'Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst de steen op haar'. Zonder hen verder aan te zien, buigt Hij Zich weer en schrijft opnieuw in de aarde. Eén voor één druipen ze nu af, van de oudste tot de laatste. Dan ziet Jezus deze vrouw aan en spreekt onder meer die woorden: 'Zo veroordeel Ik u ook niet' (vers 11m).

Kanttekening 11 spreekt duidelijk over de bedoeling van dit woord: 'Christus veroordeelt haar niet, en spreekt haar ook niet vrij, overmits Zijn ambt niet was een burgerlijk vonnis over misdadigen uit te spreken, maar als een Leraar de zondaren tot bekering te brengen'.

Er klinkt dus geen vrijspraak en ook geen vergeving van haar zonde. Dat Hij geen goedkeuring uitspreekt, valt op te maken uit de laatste woorden van vers 11: 'ga heen en zondig niet meer'.

Calvijn (1509-1564) spreekt in zijn Bijbelcommentaar onder meer: 'Hij was door de Vader gezonden om de verloren schapen te vergaderen, daarom vermaant Hij, aan Zijn roeping gedachtig, de vrouw tot bekering en vertroost haar met de belofte van genade'.

Heilig leven

Het is dus volkomen terecht dat ook in onze tijd, vanuit Gods Woord, de zonden (ook die van overspel) eerlijk worden aangewezen. Vooral vanuit het besef dat de 'heilige huwelijke staat' behoort eerbaar gehouden te worden onder allen. Ook als onwettig een tweede huwelijk gesloten wordt, kan een kerkenraad niet volstaan met het (spoedige) afnemen van schuldbelijdenis wegens het vijfde en zevende gebod. Het moet duidelijk zijn dat de gebroken belofte, als een eed voor Gods heilig aangezicht eens afgelegd, niet zomaar te verbreken is. Een kerkenraad zal met een betrokkene onderzoeken of er een weg terug is. Als er een onomkeerbaar proces achter ligt, zal niet lichtvaardig een schuldbelijdenis worden aanvaard. Ook al kunnen de geestelijke leidlieden van een gemeente een 'overspelige man of vrouw' niet eindeloos onder de kerkelijke tucht laten staan, zorgvuldigheid is van groot belang. Lezer(es), hebt u buiten of binnen de heilige huwelijke staat uw onreinheid al leren kennen en bewenen? En mag u al weten van Goddelijke vrijspraak van deze en alle zonden, om Jezus' wil? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.